

Heerlen streeft naar minibos voor elke school

Wethouder Clemens: 'Fantastisch als scholieren later tegen hun kinderen kunnen zeggen: dit hebben wij geplant'

De gemeente Heerlen werkt samen met IVN aan een ambitieus programma om elke basisschool een *tiny forest* oftewel minibos te geven. 'Behalve aantrekkelijk is dit ook heel efficiënt groen', onderstreept wethouder Jordy Clemens.

Auteur: Bart Mullink

Het plan lag klaar, leerlingen, ouders en omwonenden bleken enthousiast en toen was het in een dag gebeurd. Honderd leerlingen van de Heerlense Gerardus Majellaschool plantten samen hun minibos snel vol. Elke leerling twee bomen, zo licht directeur Lia Bouwman toe. Haar school is de eerste in Heerlen die aan de

beurt was in een reeks van tien. 'Als we daarmee klaar zijn, gaan we door met de volgende tien', zegt wethouder Jordy Clemens enthousiast. Clemens is sinds 2014 wethouder, maar stond in de tijd daarvoor zelf ook voor de klas. Voordat alle 27 basisscholen in de gemeente Heerlen een minibos hebben, zullen er nog wel wat jaartjes gepasseerd zijn, verklaart hij. Het planten gaat snel, maar de voorbereiding vergt geduld. 'Het beleid is om uiteindelijk alle schoolpleinen te vergroenen. Dat hoeft niet per se met een minibos. Wat de beste aanpak is, bekijken we met de betrokken school.'

Wensen

Schoolterreinen groener en minder stenig maken, kan wat hem betreft op meer manieren. 'Sommige scholen zullen kiezen voor een

moestuin, sommige voor een groene speelplaats, andere voor een minibos. Het hangt af van de wensen van scholen en hun mogelijkheden op het schoolterrein.' Minibossen zijn de ideale keus als het gaat om natuurwaarde en biodiversiteit, weet hij. 'Ze dienen veel doelen tegelijk en zijn daarom heel efficiënt groen. Maar als scholen kinderen op andere manieren meer in contact willen brengen met natuur en groen, is dat ook goed.'

Belangrijk om een minibos succesvol van de grond te krijgen, is volgens hem dat de scholen het graag willen. Dan zorgt de gemeente voor het benodigde budget, wordt er gezocht naar een geschikte locatie en komt er begeleiding door IVN.

Wethouder Jordy Clemens: 'Als we met de eerste tien scholen klaar zijn, gaan we door met de volgende tien.'

'Vaak kunnen we het schoolterrein wat uitbreiden in openbaar groen. Soms ligt direct naast de school geen geschikt stuk grond, maar dicht erbij wel'

De deal is dat de school het minibos in stand houdt en bovendien gebruikt voor onderwijsactiviteiten. De betrokkenheid van IVN vormt een garantie dat de minibossen voldoen aan de gestelde kwaliteitseisen. 'Een school kan ook kiezen voor andere soorten groen, bijvoorbeeld een moestuin. Dan zal voor de expertise iemand worden ingeschakeld die daarvan veel verstand heeft.'

Grond

Het blijkt een kunst om bij de bestaande scholen ruimte te vinden voor een minibos van 200 vierkante meter. 'Op een aantal plaatsen kunnen we het schoolterrein uitbreiden in een stukje openbaar groen. En soms ligt er weliswaar niet naast de school, maar wel in de buurt een geschikt stuk grond. Dat moet dan een locatie zijn waar je vanaf de school gemakkelijk naartoe loopt', schetst hij. Want de relatie met de schoollocatie moet helder zijn. Dan kan de gemeente er ook van op aan dat het minibos wordt onderhouden en, ook op langere termijn, in stand blijft.

Weinig werk

Sinds de plantdag in maart heeft de Gerardus Majellaschool volgens directeur Bouwman weinig werk meer gehad aan het minibos. 'Het is zo ontworpen dat de natuur het werk doet. En het groeit als kool', voegt ze er enthousiast aan toe. 'Van de 200 geplante bomen zullen er op termijn 100 overleven, die dan de ruimte hebben om door te groeien.'

Het minibos werd aangelegd op een gemeentelijke groenstrook, die aan de achterzijde aansluit op het schoolterrein. Tussen het minibos en het schoolgebouw bevindt zich het buitenlokaal. Via IVN zorgt een vrijwilliger voor het noodzakelijke onderhoud, maar dat kan volgens haar ook in de toekomst heel beperkt blijven. 'De opzet is dat er vanzelf een natuurlijk evenwicht ontstaat.'

Naast het minibos realiseerde de Gerardus Majellaschool ook nog een voedselbosje van 10 bij 3 meter. Ruimte daarvoor werd gevonden aan de zijkant van de school. Hier groeien eet-

Leerlingen maken ontwerp

De voorbereiding van de aanleg van de minibossen is een schoolproject op zich, weet IVN-medewerker Noï Boesten. 'We laten de leerlingen het bos ontwerpen. Dat gaat in samenspraak met mensen uit de buurt en wordt afgestemd op de wensen van de school.' Als het ontwerp gereed is, volgt de levering van al het te planten materiaal. 'De kinderen gaan daarmee aan de slag in samenwerking met een hovenier; die helpt om het planten goed uit te voeren. De kinderen adopteren vervolgens hun eigen jonge boompje, waarvan ze de ontwikkeling blijven volgen.'

Bij gebruik van een groenstrook naast de school is er, volgens Boesten, eventueel ook (deels) voor publiek toegankelijk groen van te maken. De opzet om buurtbewoners te betrekken bij de projecten pakt volgens hem goed uit. 'De meesten reageren enorm enthousiast. Logisch. Mensen die geen groenere omgeving willen, die zijn er vast, maar gelukkig maar heel weinig.'

bare producten op verschillende niveaus: aan bomen, struiken en direct op de grond.

Trots

De wethouder hoopt dat de scholen de vergroening van hun terreinen met trots zullen uitdragen. Dat in het verleden stenen werden verkozen boven groen, gebeurde vanuit de wens weinig onderhoud te hebben, weet hij. Net zoals in veel particuliere tuinen. Maar als er een natuurlijk evenwicht wordt gecreëerd, blijkt een groenere omgeving ook weinig onderhoud nodig te hebben. 'Scholen kunnen een inspiratiebron worden voor anderen in de wijk.'

De minibossen bij de scholen worden aangelegd om te blijven, verzekert hij. De bomen zullen groot worden. 'Dat de kinderen later tegen hun kinderen kunnen zeggen: dit hebben wij nog geplant. Dat lijkt me fantastisch.'

BE SOCIAL
Scan, lees & deel!